

מי שרואה חרם ושותק – שותף לו?

מאת: נועה, כיתה ט'

אני יודעת מה אתם חושבים עכשיו. "למה שאני אתערב? זה לא העניין שלי." גם אני חשבתי ככה. עד שראיתי מה קרה לשירה.

שירה הצטרפה לכיתה שלנו בשנה שעברה. היא הייתה קצת שונה, שקטה, לא התחברה מהר, לבשה בגדים שהבנות לעגו להם. בהתחלה זה היה סתם מבטים והערות קטנות. אחר כך הפסיקו להזמין אותה לקבוצת הוואטסאפ הכיתתית. אחר כך אף אחד לא ישב לידה בהפסקות. אני ראיתי הכול... ולא אמרתי מילה. בסוף השנה שירה עברה לבית ספר אחר. אני עדיין חושבת עליה.

לדעתי, מי שרואה חרם ושותק הוא שותף לו. השתיקה שלנו נותנת לגיטימציה. היא אומרת למי שעושה חרם: "מה שאתה עושה זה בסדר" והיא אומרת לקורבן: "אף אחד לא רואה אותך."

אני יודעת שלא כולכם מסכימים איתי. שמעתי את הטענות שלכם מספיק פעמים: אתם חושבים: **"אם אני אתערב, יעשו עליי חרם במקום."**

אני מבינה את הפחד הזה. באמת. אבל בואו נחשוב רגע, אם כולם חושבים ככה, החרם ימשיך לנצח. דווקא כשכמה אנשים קמים ביחד, הכוח של החרם נשבר. ואגב, מניסיון, מי שעושה חרם מחפש קורבנות קלים, לא אנשים שמעזים לדבר. **"זה לא באמת העניין שלי, אני לא עשיתי כלום."**

גם אני אמרתי את זה לעצמי. אבל תארו לכם שאתם אלה שמודרים. יושבים לבד בהפסקה. רואים את כולם מסביב, ואף אחד לא ניגש. הייתם רוצים שמישהו יגיד משהו? או שהייתם אומרים "זה לא העניין שלהם?"

"יש מחנכת, יש יועצת שהן יטפלו בזה."

נכון, יש מבוגרים שזו האחריות שלהם. אבל הם לא רואים הכול. הם לא בקבוצות הוואטסאפ. הם לא בהפסקות. אנחנו כן. ולפעמים מילה אחת של חבר שווה יותר משיחה עם יועצת.

אני לא אומרת שזה קל. להתערב בחרם זה לקחת סיכון. זה דורש אומץ. אבל לפעמים להיות בן אדם טוב דורש אומץ.

אני לא יכולה לחזור אחורה ולשנות את מה שקרה עם שירה. אבל אני יכולה להחליט שבפעם הבאה אני לא אשתוק. כי שתיקה היא גם בחירה.

ואני כבר בחרתי.

טרום קריאה

התבוננו בכותרת, בשם הכותבת ובפסקת הפתיחה, וענו בקצרה:

- המוען (מי הכותבת?): _____
- הנמענים (למי היא פונה?): _____
- המניע לכתיבה (מה קרה שגרם לה לכתוב?): _____

קראו את הטקסט של נועה וענו על השאלות:

שאלה 1

מהי מטרת הטקסט? סמנו תשובה **אחת** נכונה.

1. לספר סיפור אישי על חרם
2. לשכנע את הקוראים לפעול נגד חרמות
3. להסביר מהו חרם חברתי
4. לתאר את תפקיד המחנכת בטיפול בחרמות

שאלה 2

מהי הטענה המרכזית של הכותבת? העתיקו משפט אחד מהטקסט.

שאלה 3

מדוע הכותבת פותחת בסיפור על שירה?

1. כדי להציג את הדמות המרכזית בטקסט
2. כדי לעורר הזדהות ולחזק את הטענה בעזרת דוגמה אישית
3. כדי להסביר מהו חרם
4. כדי להאשים את הבנות בכיתה

שאלה 4

בטקסט מופיעות שלוש טענות נגד. מלאו את הטבלה:

טענת נגד	הפרכה
אם אתם רבים, יעזובי חרם	
	אנחנו נמצאים בשטח, לא האבוארים
כה לא העניין פי	

שאלה 5

קראו את המשפט: "אני יודעת אני יודעת שלא כולכם מסכימים אית!"

א. אל מי פונה הכותבת? _____

ב. מה אנחנו לומדים מכך על היחס בין הכותבת לקוראים?

1. היא מרגישה עליונה עליהם

2. היא רואה בהם שווים שחולקים את אותן התלבטויות

3. היא לא מכירה אותם

4. היא כועסת עליהם

ג. כיצד הפנייה לנמענים משרתת את מטרת הכותבת? _____

שאלה 6

מהו סוג הטקסט? סמנו תשובה אחת נכונה.

1. טקסט מידעי

2. טקסט סיפורי

3. טקסט טיעוני

4. טקסט הסברתי

שאלה 7

הכותבת מסיימת במשפט: "כי שתיקה היא גם בחירה."

א. מה רצתה הכותבת להדגיש במשפט זה?

ב. האם זהו סיום מוצלח לטקסט? נמקו. _____

שאלה 8

סמנו אם המשפטים הבאים הם עובדה או דעה:

| שירה עברה לבית ספר אחר בסוף השנה _____

| מי שרואה חרם ושותק הוא שותף לו _____

| המבוגרים לא נמצאים בקבוצות הוואטסאפ _____

| להיות בן אדם טוב דורש אומץ _____

שאלה 9

האם אתם מסכימים עם הטענה "מי שרואה חרם ושותק – שותף לו"? נמקו את עמדתכם.
